

BESLISVOORSTEL RAAD LAREN

Besluitvormend orgaan

Gemeente Laren – Gemeenteraad

Gemeentecode

Laren.

Onderwerp

Financiële Verordening 2025.

Portefeuillehouder

Midden, J.G. van

Openbaar

Ja.

Korte inhoud

Elke vier jaar wordt de financiële verordening geactualiseerd om te blijven voldoen aan de actuele wet- en regelgeving en in te spelen op ontwikkelingen. Mede door de nieuwe wetgeving over rechtmatigheid was het nodig om de financiële verordening aan te passen.

Besluiten

De gemeenteraad besluit:

1. De Financiële Verordening gemeente Laren 2025 vast te stellen;
2. De huidige Financiële Verordening gemeente Laren 2020 in te trekken.

Aanleiding voorstel

Conform artikel 212 van de Gemeentewet dient elke gemeente een financiële verordening te hebben. Elke vier jaar wordt de financiële verordening geactualiseerd om te blijven voldoen aan de actuele wet- en regelgeving en om in te spelen op ontwikkelingen. Mede door de nieuwe wet- en regelgeving over rechtmatigheidsverantwoording was het nodig om de financiële verordening aan te passen.

Doel

Middels de financiële verordening worden financiële uitgangspunten vastgelegd. Door de financiële verordening 2025 vast te stellen voldoet de financiële verordening weer aan op de actuele wet- en regelgeving.

Toelichting besluit (argumenten)

Bij het actualiseren van de financiële verordening zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Aansluiten bij actuele wet- en regelgeving, zoals wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en gemeenten (hierna: BBV) en de rechtmatigheidsverantwoording.
- Aansluiten bij het ontwikkelplan 'Samen op weg naar een toekomstbestendige en stabiele BEL Combinatie'.
- Zo veel mogelijk uniformiteit tussen de financiële verordening van de BEL Combinatie en de BEL Gemeenten en 100 % uniformiteit tussen de financiële verordeningen van de BEL Gemeenten.
- Hanteren van zo simpel mogelijke methodes en zo veel mogelijk stabiliteit. Alleen wijziging van bijvoorbeeld doorrekenmethodes als daar sterke argumentatie voor is.
- Op basis van ervaringen en input van medewerkers. Zo worden uitgangspunten vastgelegd die eerder ontbraken en waarover duidelijkheid gewenst is.
- Op basis van vergelijking met recent geactualiseerde financiële verordeningen.
- Zo kort en overzichtelijk mogelijk. Artikelen kunnen geschrapt worden wanneer ze geen inhoudelijke waarde toevoegen ten opzichte van bijvoorbeeld het BBV.

De wijzigingen die zijn doorgevoerd op basis van deze uitgangspunten worden hieronder toegelicht:

Uitvoeringsinformatie

Binnen het Ontwikkelplan "Samen op weg naar een toekomstbestendige en stabiele BEL Combinatie" is in 2024 een nieuwe programmastructuur vastgesteld, waarbij is aangegeven dat de gemeenteraad op programmaniveau stuurt. Het artikel 4 'Relatie Programma's, taakvelden, en kostenplaatsen' is uit de huidige verordening geschrapt. In dat artikel staat dat er een overzicht van de uitvoeringsinformatie wordt gegeven bij P&C-producten van de toedeling van kostenplaatsen aan de taakvelden. Daarnaast is artikel 7 'Uitvoering begroting' uit de huidige verordening geschrapt waarin staat opgenomen dat het college zorg draagt voor de uitvoeringsinformatie. Deze artikelen zijn niet meer passend binnen het Ontwikkelplan van de BEL Combinatie.

Incidentele baten en lasten vanaf € 10.000 (artikel 3, lid 2)

Als aanvulling op de huidige verordening wordt vastgelegd dat de (geraamde) incidentele baten en lasten vanaf € 10.000 per programma worden gespecificeerd. Het vastleggen hiervan creëert helderheid en een uniforme werkwijze.

Post onvoorziene uitgaven (artikel 4, lid 2)

In de Financiële Verordening 2025 Gemeente Laren is expliciet opgenomen dat er een post onvoorziene uitgaven wordt opgenomen. De post onvoorziene uitgaven wordt reeds

meerdere jaren gebruikt, maar dit was niet eerder vastgelegd in de financiële verordening.

Autorisatie van investeringskredieten (artikel 5, lid 5)

Artikel 5, lid 5 geeft aan dat de raad bij de jaarrekening wordt geïnformeerd over overschrijdingen van investeringskredieten, mits de overschrijding kleiner is dan 10%. Dit artikel geldt niet meer alleen voor investeringskredieten van € 500.000 of lager maar voor alle kredieten. Het bedrag van de overschrijding is gemaximeerd op € 25.000. Op deze wijze kan het college snel en slagvaardig handelen bij kleine overschrijdingen van alle kredieten. De raad kan bij besluit nog altijd aangeven welke kredieten niet onder deze regeling vallen.

Verstrekken van leningen, waarborgen en garanties (artikel 8)

In de huidige verordening kan het college leningen, waarborgen en garanties verstrekken tot € 100.000. In de Financiële Verordening gemeente Laren 2025 moet de raad de kans hebben gekregen om wensen en bedenken ter kennis van het college te brengen. Het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties kan politiek beladen zijn en het is passend bij de rol van de gemeenteraad om hier bij betrokken te zijn. Om het mogelijk te houden om slagvaardig en dus zonder wensen- en bedenkingenprocedure te kunnen schatkistbankieren, wat wettelijk verplicht is, is hiervoor een uitzondering opgenomen.

Specificatie begroting en jaarstukken (artikel 3/artikel 7, lid 2)

In de huidige verordening staat expliciet opgenomen dat in de begroting en jaarstukken de 3 W-vragen worden gepresenteerd. De 3 W-vragen zijn: Wat willen wij bereiken?/wat is bereikt?, Wat doen wij daarvoor?/Welke goederen en diensten zijn geleverd? en Wat mag het kosten?/Wat de kosten zijn? Dit is vastgelegd in het BBV en wordt daarom niet nog expliciet opgenomen in de Financiële Verordening gemeente Laren 2025.

In de Financiële Verordening gemeente Laren 2025 is nieuw opgenomen welke grens wordt gehanteerd bij de presentatie van de niet uit de balans blijvende verplichtingen (NUBBV) in de jaarrekening. Dit is opgenomen met het doel om helderheid te verschaffen in de werkwijze.

Rechtmatigheidsverantwoording (paragraaf 3)

Vanaf verslagjaar 2023 moeten gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee legt het college verantwoording af voor de naleving van de regels voor het financiële reilen en zeilen in de organisatie. Afspraken over deze rechtmatigheidsverantwoording worden vastgelegd in een nieuw toegevoegde paragraaf, paragraaf 3 van de Financiële Verordening gemeente Laren 2025.

Voorziening voor oninbare debiteuren (artikel 15)

In de Financiële Verordening gemeente Laren 2025 wordt opgenomen dat er voor Soza-debiteuren en belastingdebiteuren een voorziening wordt getroffen in overeenstemming met de ontvangen verantwoordingsinformatie van de uitvoeringsorganisatie, tenzij de interne beoordeling hiervan afwijkt. Voor Soza-debiteuren is hiervoor aangesloten bij de tekst die reeds in de huidige verordening van de gemeente Laren is opgenomen.

Rentetoerekening aan reserves (artikel 16)

In de huidige financiële verordening staat opgenomen dat we rente toerekenen aan reserves. De toegerekende rente gaat ten laste van onder andere de algemene reserve en daarmee ten laste van het weerstandsvermogen. Aangezien het versterken van het weerstandsvermogen een speerpunt is, past het niet in de lijn van de huidige doelstellingen. De toegerekende rente gaat ook ten laste van bestemmingsreserves. De bestemmingsreserves zijn onderdeel van dekkingsplannen voor specifieke bestemmingen. Het toerekenen van rente verlaagt de dekking voor deze bestemmingen.

Kostprijsberekening (artikel 17)

In de Financiële Verordening gemeente Laren 2025 staat dat we overheadkosten toerekenen aan rechten en heffingen en aan grondexploitaties. Dit betekent impliciet dat er geen overheadkosten worden toegerekend aan investeringen. Dit wijkt af van wat er is opgenomen in het memo 'naar een duurzaam evenwicht: begroting 2025'. Hierin staat in voorstel 6.8 dat er een opslag van 15% op de directe kosten wordt toegerekend. Kosten doorrekenen aan investeringen leidt tot hogere investeringskosten. In de exploitatie betekent dit dat er hogere afschrijvingslasten zijn. Hiermee spreid je de kosten meerjarig, maar hiermee leg je ook een hogere claim op toekomstige jaren. De raad kan per investering middels een raadsbesluit afwijken van de Financiële Verordening, bijvoorbeeld wanneer zij het toerekenen van overhead aan een specifieke investering passend vindt.

In de begripsbepaling, artikel 1, is gedefinieerd dat overheadkosten alle kosten binnen de BEL Combinatie zijn die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Dit betekent dat de secretariaatsondersteuning niet onder de overheadkosten valt en dat deze niet wordt doorgerekend aan grondexploitaties. Middels een raadsbesluit kan hiervan worden afgeweken.

Prijzen economische activiteiten (artikel 18)

In de huidige verordening kan het college goederen, diensten of werken onder de integrale kostprijs in rekening brengen zonder raadsbesluit met politieke motivering van het publiekbelang bij een bij de wet opgedragen publiekrechtelijke taak, bij een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden, aan sociale werkplaatsen, onderwijsinstellingen, publieke media-instellingen en wanneer het valt onder de reikwijdte van staatssteunregels. Dit kan politiek beladen zijn en het is passend bij de rol van de raad om hierbij betrokken te zijn.

Nota weerstandsvermogen en risicomanagement (artikel 22)

In de Financiële Verordening gemeente Laren 2025 wordt een artikel toegevoegd dat vaststelt dat het college ten minste eenmaal in de vier jaar een nota 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' aanbiedt aan de raad. De huidige weerstandsratio is onvoldoende en het onderwerp vraagt om aandacht en regelmatige verantwoording richting de gemeenteraad.

Paragrafen bij de begroting en jaarstukken (paragraaf 5, artikel 25 /artikel 28)

In de Financiële Verordening gemeente Laren 2025 is explicieter opgenomen wat er in de paragraaf bedrijfsvoering wordt opgenomen. Aangezien het BBV hier relatief veel vrijheid laat, is het minimaal vereiste wat concreter gemaakt op basis van de huidige indeling van de paragraaf bedrijfsvoering. Daarnaast is een artikel toegevoegd waarin wordt aangegeven dat de paragraaf Wet open overheid ten minste inzicht geeft in de voortgang van het Programma Wet open overheid. Deze wetgeving is veranderd sinds de huidige financiële verordening is vastgesteld. Door dit aan te passen voldoet de verordening weer aan de wet- en regelgeving.

Afschrijvingen (lineair) (bijlage afschrijvingsbeleid bij artikel 14)

In de huidige financiële verordeningen verschilt de wijze van afschrijving per BEL-gemeente. In de gemeente Eemnes wordt op dit moment afgeschreven op annuïtaire wijze. Voor de uniformiteit wordt één afschrijvingsmethode gekozen. Het lineair afschrijven heeft hierbij de voorkeur. Naast het feit dat we hiermee uniform gaan werken binnen de BEL, is het ook de afschrijvingsmethode die een lager risico met zich meebrengt. Bij de annuïtaire methode los je in het begin van de looptijd heel weinig af, waardoor de waarde op de balans relatief hoog is. Bij onverhoopt voortijdig afschrijven heb je een relatief hoge restwaarde die je ten laste van het resultaat moet brengen. Bij lineair afschrijven worden de kapitaallasten met het jaar lager. Hoe verder je in de looptijd van de afschrijving komt, hoe minder de investering drukt op de exploitatie. Kapitaallasten zijn, op de rentelasten na, voorspelbaar. Voor de afgeronde investeringen worden de kapitaallasten met het jaar lager en de kapitaallasten nemen alleen toe doordat investeringen worden afgerond en de afschrijvingstermijnen hiervan starten.

Daarnaast zijn afschrijvingstermijnen geactualiseerd op basis van een vergelijkende analyse met recent vastgestelde afschrijvingstermijnen bij gemeenten en op basis van de investeringsplanningen waarin investeringen staan opgenomen waarvoor nog geen afschrijvingstermijn was vastgesteld.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Vastgesteld wettelijk- en beleidskader

Gemeentewet

Besluit Begroting en Verantwoording

Relatie BEL-gemeenten en BEL Combinatie

In Eemnes, Blaricum en de BEL Combinatie wordt ook de financiële verordening vernieuwd. Uitgangspunt voor de financiële verordening van de BEL-gemeenten is 100% uniformiteit.

Kanttelingen

Niet van toepassing

Financiën

Er zijn twee wijzigingen van de financiële verordening die financiële consequenties met zich meedragen.

Actualiseren investeringen

In artikel 32 wordt aangegeven dat op investeringen in de openbare ruimte die voor 1 januari 2025 zijn gedaan, de Financiële Verordening gemeente Laren 2020 van toepassing blijft. Op investeringen die nog niet zijn afgesloten na de jaarrekening 2024 en op investeringen uit de investeringsplanning, is de Financiële Verordening gemeente Laren 2025 van toepassing.

In de meerjarenbegroting 2025 – 2028 is rekening gehouden met de financiële uitgangspunten met betrekking tot waarden en afschrijven van de Financiële Verordening gemeente Laren 2020. Het wijzigen van de doorrekening op toekomstige investeringen heeft financiële consequenties. Deze wijziging heeft betrekking op gewijzigde afschrijvingstermijnen en op het wijzigen van afschrijven op annuïtaire wijze naar afschrijven op lineaire wijze.

Niet afschrijven op gronden

Conform de notitie Materiële Vaste Activa van het BBV kan er op grond niet worden afgeschreven, omdat grond geen slijtend actief is en daarom een eeuwigdurende gebruiksduur heeft. Financiële consequenties werken structureel door en zullen worden meegenomen in de Zomernota en in de begroting, na vaststelling door de raad van de Financiële Verordening.

Begrotingswijziging nodig?

Nee

Uitvoering

Niet van toepassing

Communicatie

Publicatie van de verordening vindt plaats via overheid.nl. Binnen 2 weken na vaststelling door de raad wordt de verordening aan Gedeputeerde Staten verzonden.

Bijlagen

Concept raadsbesluit

1. Financiële Verordening gemeente Laren 2025
2. Financiële Verordening gemeente Laren 2020
3. Was–wordt lijst afschrijvingstermijnen
4. Toelichting verschillen
5. Notitie materiële vaste activa

Steller

R. Sandvliet (rsand)

Registratiedatum

22 mei 2025